

Bestuursstijl: behoorlijk bestuur, coproductie en de relatie tussen stadsdeelbestuur en woningbouwcorporaties. Inspreektekst

Noot:

Net als op 28 september is deze tekst uitgesproken in een van de twee parallelzalen, dus voor een gehalveerde deelraad. Dit gebeurde circa vijf kwartier later dan bij het begin van deze avond geagendeerd was. De toespraak werd onderbroken met het argument dat het de zelfde tekst leek als die van 28 september.

12 oktober 2010

Geachte leden van het dagelijks bestuur en – vooral – de deelraad,

Ik heb vanavond twee vragen en een pertinent antwoord op een eerdere vraag vanuit deze deelraad en dit namens het Bewonersplatform Geuzenveld-Slotermeer, de Bewonerscommissie Meerwaldt en de Bewonersraad Burg. Vening Meineszlaan.

Allereerst het antwoord op de vraag naar wat wij als bewonersorganisaties nu eigenlijk verstaan onder 'schrijnende gevallen' waarvoor de besluitvorming zou moeten worden teruggedraaid, bepaalde projectfasen opnieuw uitgevoerd of waarvoor belangrijke aanpassingen zouden moeten worden toegepast.

Welnu, namens de genoemde organisaties stel ik voor dat sprake is van 'schrijnende gevallen' indien ten minste twee van de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur geschonden werden of worden bij ingrepen door of namens het stadsdeelbestuur in de directe woon-/leefsituatie van burgers, of bij bekend gemaakte voornemens daartoe.

Inmiddels heeft u allemaal het commentaar van de Bewonersraad Burg. Vening Meineszlaan ontvangen op de verdediging van portefeuillehouder Mauer in de zaak die deze Bewonersraad aan de gemeentelijke ombudsman heeft voorgelegd¹. De herstructurering van het middendeel van de Vening Meineszlaan en de slepende kwestie van de veel te kleine Blauwe Zone demonstreren vele inbreuken op ten minste acht van de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur, met name op die voor zorgvuldigheid en fair-play.

Veel aanwijzingen van dergelijke inbreuken zijn ook te vinden in andere overheidsacties, zoals in diverse buurtjes in Slotermeer-noord, aan het Allebéplein en helemaal in de zogenaamde Vernieuwing van Slotermeer². Er is gewoon maanden lang gelogen³. We zien die inbreuken ook in de aanpak van de regiegroep voor bewonersbudgetten, waar geheimzinnigheid troef is.

Een klein lichtpuntje is misschien dat er dit najaar voor het eerst sinds jaren een gesprek plaats vond tussen het Bewonersplatform, de Huurdersvereniging Amsterdam en een van de portefeuillehouders en dat dit soort gesprek misschien vaker zal kunnen plaats vinden. Maar dit lost als zodanig de hier aangesneden problemen niet op. Daarvoor moet u, deelraadsleden, aan de slag.

Tot zo ver het antwoord. Dan ons eerste verzoek. Wij vragen u nadrukkelijk, als deelraad snel schoon schip te maken met een dergelijke bestuursstijl en dit niet simpelweg als een hamerstuk naar het DB door te schuiven. Een belangrijk argument daarvoor heb ik veertien dagen geleden al gegeven⁴.

1. Klacht van 7 oktober 2010 naar de gemeentelijke Ombudsman.

2. Lydia Brunel, Paul Knoeff, Han Saaf en Arnold Paalvast (eindredactie, augustus 2008). *Participatie bij de stedelijke vernieuwing in Amsterdam Slotermeer. Tussen politiek en marketing*. Amsterdam.

3. AT5 toonde op 11 oktober op internet een niet mis te verstaan voorbeeld van hoe bewoners maanden lang werd voorgehouden dat belangrijke informatie in een rapport niet zou bestaan.

4. *Bewonersparticipatie en bestuursstijl. Inspreek tekst namens drie bewonersorganisaties*. 28 september 2010. Vooral de schijnscheiding tussen deelraad en dagelijks bestuur. Immers, officieel is de deelraad de opdrachtgever van het dagelijks bestuur!

De urgentie voor dit laatste heb ik toen ook al gesignaleerd. Dat zijn de loopgravenoorlog die op tal van plaatsen tussen bestuur en burgers van Nieuw-West bestaat en de faalkosten die een gebrekkig bestuursoptreden veroorzaakt⁵.

Kortom: terugdraaien en/of ombuigen van de gewraakte acties! De Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur en het eerder aangehaalde CLEAR-model⁶ wijzen de weg.

En dan ons tweede verzoek, dat te maken heeft met preventie van al dergelijke ellende. Wij verzoeken u nogmaals nadrukkelijk om te erkennen dat bewoners zelf als eerste horen te profiteren van ingrepen in hun min of meer directe woon- en leefsituatie en dat daarvoor 'coproductie' in de betekenis van het Instituut voor Publiek en Politiek het meest geëigende startpunt aangeeft⁷.

Dit kan overigens niet zonder dat van meet af aan uitdrukkelijke garanties worden opgebouwd voor een 'equality of arms' tussen burgers en bestuurders en dat de plannen dus ook samen met eventuele onafhankelijke experts gemaakt worden.

Het wonderbaarlijke is dat een dergelijk 'samen goede plannen maken' wel uitdrukkelijk door het toenmalige bestuur van Geuzenveld-Slotermeer was aangekondigd, maar in de praktijk in de verste verten niet werd gerealiseerd⁸.

Wij vragen u daarom ook uiterste behoedzaamheid met de toepassing van de vernieuwde Amsterdams Leidraad Participatie⁹ omdat met name de eerste fase daarvan veel te veel het risico versterkt dat bestuurders van stadsdeel en/of corporaties zich een tunnelvisie eigen maken op basis van hun speciale referentiekader.

De vele participatieladders die in omloop zijn, bieden lang niet altijd soelaas. Een hogere trede op zo'n ladder resulteert echt niet zo maar in meer invloed of macht van bewoners, indien er geen sprake is van 'equality of arms'.

Ook doen wij hier een beroep op uw gevoel voor integriteit. Immers, wij wezen al op de vele inbreuken op de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur, maar wij lezen tegelijk dat de woningbouwcorporaties bij het opstellen van de participatieplannen voor de Vernieuwing van Slotermeer van u wél moeten werken volgens 'coproductie'¹⁰. Hoe moeten we dit noemen: een beetje scheef? Dat kan toch niet?!

Daarnaast komen we ook her en der signalen van schijnparticipatie tegen, zoals de term 'mee-beslissen' terwijl het er in essentie op neerkomt dat burgers/bewoners eigenlijk alleen maar mogen of moeten meewerken aan plannen die de overheid of de corporatie heeft bedacht. Of dat ze via een 'draagvlakmeting' eigenlijk alleen maar kunnen aangeven of zij de plannetjes van anderen aanvaarden... Dat is geen echt mee-beslissen.

Wij verwachten alles bij elkaar dat u zich als deelraad sterk maakt voor een realistische, gelijke positie van bewoners en vooral voor een behoorlijk bestuur.

Arnold M.M. Paalvast

E arnold3des@gmail.com

W www.meerwaldt.nl

www.bewonersplatform-geuzenveldslotermeer.nl

-
5. 'Faalkosten' zijn die kosten die niet zouden hoeven te worden gemaakt indien het werk van meet af aan deskundig en correct zou zijn uitgevoerd.
 6. Nog maar eens: Martijn Rutte c.s. hebben dit nadrukkelijke advies van de Raad van Europa aangehaald in de inspreektekst van een grote groep bewonersorganisaties, op 18 mei 2010 in dit gebouw. Het CLEAR-model voorziet in een uitgesproken uitnodigende, transparante houding van lokale overheden naar hun burgers en nadrukkelijke responsiviteit inzake de inbreng van burgers. Zie bijvoorbeeld: <http://www.europeanchallenge.eu> en <http://www.inactiemetburgers.nl>
 7. Ook de definitie van *coproductie* nog maar eens: "Het politiek bestuur en de betrokken burgers en organisaties komen gezamenlijk een probleemagenda overeen, waarna gezamenlijk naar oplossingen wordt gezocht. Bestuurders kunnen bij de uiteindelijke besluitvorming beargumenteerd afwijken van de inbreng van de deelnemers, maar hun commitment is veel zwaarder dan bij het participatieniveau 'adviseren'". Zie: Participatieladder van het IPP. Op <http://www.kei-centrum.nl> en <http://www.publiek-politiek.nl>
 8. Lydia Brunel e.a., a.w.
 9. *Leidraad Participatie. Amsterdamse leidraad voor participatie bij wijkvernieuwing en complexgewijze aanpak*. 2 april 2010. Amsterdams Volkshuisvestingsoverleg. Gepresenteerd op 22 juni 200 in gebouw Akantes.
 10. *Concept Participatieplan Slotermeer noord Nieuwenhuysen Struikbuurt*. juli 2010, pag. 12